

Aan de Adviesraad Sociaal Domein
Bergstraat 4
6710 HK Ede

uw kenmerk	uw brief van	zaaknummer	behandeld door	telefoonnummer	e-mail
	8/9/2020	167550	Rolieke Sietsma	14 0318	info@ede.nl
onderwerp				bijlage(n)	Ede,
					22 september 2020

Geachte leden van de adviesraad,

Hartelijk dank voor uw advies over het beleidskader transformatie sociaal domein 2020 dat wij 8 september jongstleden ontvingen.

In het begin van uw advies geeft u aan dat uw schrijven, in tegenstelling tot andere keren, ook vragen bevat waarover u graag in gesprek gaat met de betrokken beleidsambtenaren. Als onze brief u bereikt, heeft dit gesprek met de ambtelijke organisatie al plaatsgevonden en gaan wij er vanuit dat uw vragen zijn beantwoord. Daarom richten wij onze reactie niet meer op deze vragen, maar vooral op de adviezen die u ons geeft.

Wij lezen in uw conclusies dat u op hoofdlijnen positief adviseert op het beleidskader. Daar zijn we blij mee. Maar u uit ook uw zorgen over de haalbaarheid van onze ambities en geeft aan dat het realiseren hiervan staat of valt met een goed uitvoeringsplan. U wilt daar graag bij betrokken worden.

In de adviespunten wordt dit nader uitgewerkt. Wij bespreken de door u aangegeven punten en geven daarbij aan waar deze hebben geleid tot aanpassingen in het beleidskader.

- **Geef een heldere definitie van de transformatie die u voor ogen staat en geef ook aan waarom deze nodig is.**

Wat we verstaan onder de transformatie en waarom we die nodig vinden, zit verweven in onze ambities, in de 'doorkijk' en in de leidende principes en doelen. Echter, we zijn het met u eens dat een definitie van de transformatie explicieter kan en hebben daarom op pagina 7 in het beleidskader gedefinieerd wat de transformatie wat ons betreft betekent.

- **Geef een realistische(r) beschrijving van de gewenste situatie in 2025 en de geformuleerde ambities, rekening houdend met inwoners met een beperking en inwoners met een complexe leefsituatie.**

Als gemeente vinden we het van belang een ideaal te schetsen, zodat de ambitie helder is. We hebben die ambitie krachtig opgeschreven, dat willen we overeind houden.

Er is sprake van een grote opgave: kwalitatief goede ondersteuning organiseren en beschikbaar houden voor wie dat nodig heeft, in een context van enorme groei en minderende budgetten. We geloven dat we hiervoor moeten vasthouden aan onze ambitie, die gericht is op het meedoen in de samenleving.

Ons streven is dat inwoners zo veel mogelijk zelf- en samenredzaam zijn, zo hebben we dat ook in leidende principes verwoord. We kijken daarbij vooral naar wat mensen wél kunnen, en willen niet focussen op wat ze níet (meer) kunnen. Ook in situaties waarin er weinig zelfredzaamheid is. We zijn realistisch en doen wat nodig is. We bieden passende en kwalitatief goede ondersteuning waar nodig en schakelen bij complexe of meervoudige vragen een gemeentelijk integraal team in. Wij richten ons op meedoen. Het is belangrijk dat er voor iedereen die mee wil doen een plek is in het 'gewone leven', los van kwetsbaarheid of 'anders' zijn en dat er ruimte is voor de diversiteit aan inwoners.

We zijn het met u eens dat door een jaartal te noemen, we onszelf wellicht een te hoge ambitie stellen. We passen de tekst in het beleidskader daarom aan van 'Doorkijkje naar 2025' naar 'Doorkijk naar de toekomst'.

- **Houd bij het vaststellen van de ambities voor het sociaal domein ook rekening met te verwachten financiële tegenvallers.**

Wij geloven dat we de beschreven koers en uitgangspunten nodig hebben om zorg en ondersteuning toekomstbestendig te organiseren. De grootste slag is anders, beter, slimmer gaan werken met elkaar. Dat kost geld, maar het bespaart ook veel. Op dit moment weten we niet wat de besluiten in de Programmabegroting 2021-2024 worden. Maar ook al zou dit leiden tot een verdere bezuinigingsopgave, we behouden onze visie op de ambities en uitgangspunten in het sociaal domein. Uiteraard moeten onze ambities in balans zijn met de beschikbare middelen. Dat kan leiden tot prioriteren of dat bepaalde doelen minder snel of in mindere mate te halen zijn. Echter, de hoofdlijn blijft overeind. Verdere uitwerking, ook ten aanzien van het tempo, pakken we op in het uitvoeringsplan.

- **Schenk blijvend aandacht aan maatregelen die nodig zijn om de financiële basis van inwoners op orde te krijgen en te houden.**

Daar zijn we het mee eens en is zeker nu belangrijk. We moeten de impact van de toestroom op werk en inkomen (toename schuldenproblematiek en bijstand) naar aanleiding van COVID-19 als organisatie aankunnen. Daarbij hebben we in het bijzonder aandacht voor het versterken van preventie en mensen waar kan zo spoedig mogelijk toe leiden naar werk. Omdat voorkomen beter is dan genezen, ook bij financiële problemen en omdat werk niet alleen voorziet in inkomen, maar het ook bijdraagt aan 'welzijn' van inwoners.

- **Betrek bij het doel 'eerst de basis op orde' ook de woningmarkt**

Er is een belangrijke link tussen het fysieke en het sociale. We benoemen dat ook expliciet op pagina 11 van het beleidskader. De basis op orde gaat zeker ook over het hebben van een 'dak boven het hoofd'. Daarvoor is het belangrijk dat er ook woningen beschikbaar zijn. We zorgen daarbij zowel binnen als buiten de gemeente voor een verbinding tussen het sociaal en het fysieke domein.

- **Hanteer bij ondersteuning vanuit de gemeente de term: 'één huishouden' en niet 'één gezin'.**

Dit vinden wij inderdaad een betere term. Eén huishouden is ook inclusiever, want we zijn niet alleen gericht op gezinnen. Dit hebben we in het beleidskader aangepast.

- **Adviezen ten aanzien van het uitvoeringsplan:**

Drie van uw adviespunten hebben betrekking op het uitvoeringsplan:

- a. Zorg voor een concreet, realistisch, meetbaar en haalbaar uitvoeringsplan. De ASDE wil graag de mogelijkheid hebben op dit plan te reflecteren en te adviseren.
- b. Houd bij het uitvoeringsplan rekening met inwoners, voor wie tijdelijke ondersteuning onvoldoende is en met inwoners, die niet zelfstandig kunnen wonen.
- c. Geef in het uitvoeringsplan duidelijke criteria aan, op basis waarvan u overgaat naar een probleemgerichte aanpak (complexe hulpvraag).

Wij betrekken u graag bij de uitwerking van dit uitvoeringsplan! En ja, het is onze opdracht en ook altijd ons streven en uitgangspunt geweest om met alle verschillende doelgroepen in het sociaal domein rekening te houden. Ook bij de uitwerking van het beleidskader gaan we dat doen.

Ambtelijk wordt de komende periode een geüpdatet handelingskader voor professionals in het sociaal domein ontwikkeld.

Onderdeel hiervan is het derde punt dat u hierboven noemt: de criteria op basis waarvan we overgaan op een probleemgerichte aanpak. De criteria zelf komen niet in het uitvoeringsplan, maar de ambtelijke organisatie zal zeker bereid zijn u het handelingskader ter informatie toe te sturen.

Via diverse monitors, waaronder de cliëntervaringsonderzoeken peilen we de mening van onze inwoners. Zij beoordelen mede of we bepaalde initiatieven / projecten behouden of niet.

- **Zoek samenwerking met informele schakels en netwerken en niet alleen met partners en professionals.**

Dat gaan we zeker doen en doen we ook nu al. We kiezen bewust voor de term 'partners' omdat dit verder rijkt dan 'aanbieders'. We doelen dan bijvoorbeeld ook op: onderwijs, huisartsen, werkgevers, kerken, maar zeker ook (informele) netwerken en actoren in de sociale basis (pagina12). We besteden daar expliciet aandacht aan in het actieprogramma sociale basis en dit komt ook weer terug in het uitvoeringsplan.

- **Beschrijf de regierol van de gemeente in de samenwerking met partners realistisch.**

Wij zijn het hierover met u eens. We zijn soms opdrachtgever-opdrachtnemer en dat maakt regie voeren makkelijker. Maar dat geldt zeker niet voor alle partners. Sterker nog, het sociaal domein is voor een groot deel niet zomaar te sturen. Veelal is het met partners een kwestie van gedeelde belangen vinden, elkaar versterken en een win-win situatie creëren voor partners en inwoners. We zien dat bijvoorbeeld in hoe we met scholen en huisartsen samenwerken rond het terugbrengen van geïndiceerde jeugdzorg en in het Actieprogramma sociale basis als het gaat om vrijwilligersorganisaties.

We nuanceren onze regierol in het beleidskader door te spreken van 'meer grip' en werken dit verder uit in ons uitvoeringsplan.

- **Nuanceer bij doelen en indicatoren de mate van na te streven zelfstandigheid van de inwoners**

We willen vasthouden aan de ambities en doelen die we geformuleerd hebben. Onze ambitie is dat 'zoveel mogelijk inwoners zelfredzaam zijn'. En bij de doelen gebruiken we termen als 'steeds meer inwoners....', bijvoorbeeld *'er zijn steeds meer inwoners die een beroep willen doen op hun netwerk'*. Onze doelen impliceren al dat niet iedereen dat lukt. Maar we streven er wel naar, zeker ook in het licht van de groei van de kosten, vooral bij Jeugd, waar sprake is van een enorme verveelvoudiging. Als we gaan verzachten in de geformuleerde doelen, is het uitgangspunt niet helder meer. Natuurlijk verwachten we niet dat iedereen, bijvoorbeeld mensen met een beperking of inwoners die vanwege ouderdom afhankelijk worden van ondersteuning, 100% zelfredzaam wordt. Daarom hanteren we ook termen als 'zoveel mogelijk' en 'meer'. Net als bij de doorkijk naar de toekomst gaat het om een focus die we willen hebben als gemeente. Want we hebben een beweging te keren, juist om inwoners die hulp nodig hebben ook in de toekomst goed te kunnen blijven ondersteunen.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders,

drs. R.F. Groen MPA
de secretaris

mr. L.J. Verhulst
de burgemeester